

for stor Virkelighed, skulde blive for fuldt ud gennemført, nærede han Betæneligheder ved Grundlovsforslaget i saa Henseende. Men det er, siger jeg, heldigvis kun en enkelt Røst, og denne Røst vil neppe vinde Sangbund i demokratiske Kredse her i Landet, og den er da ogsaa Udtryk for Anskuelser, som jeg ved ikke næres af den højtærede Regering.

Jeg ønsker netop for maaske straks paa Forhaand at forhindre enhver Debat om dette Spørgsmaal og forhindre enkelte Mænd af Venstre, der kunde være sindede ligesom det ærede Medlem fra Hjørring, i at sætte sig fast der og forsøge en Forskansning der mod alt for paagaende Angreb fra konservativ Side, med det for Øje her at minde om en meget betydningsfuld Udtalelse, der faldt under Grundlovsdebatten her i Tinget i Samlingen 1909—10. Der blev fra det radikale Venstre og fra socialdemokratisk Side, ogsaa af mig, med Rette gjort gældende, at den Tanke: at grundlægge det nye Lands-ting paa de kommunale Raad, som allerede den Dag dukkede op, og som blev ført frem baade af det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), det ærede Medlem fra Nørresundby (Jensen-Sønderup) og ogsaa det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), havde sine Betæneligheder, saa længe vi ikke havde fuldt ud almindelig Valgret. Man fremførte disse Betæneligheder, og der overfor svarede det ærede Medlem fra Æbeltoft, den nuværende Finansminister, med følgende Ord, som findes i Rigsdagstidenden 1909—10, Sp. 1941: „Har vi en Forfatning med to Kamre, begge grundlagte paa den almindelige Valgret, om end Fremgangsmaaden ved Valgene er forskellig, kan der ikke være to Meninger om, at det vil afføde den almindelige Valgrets fuldstændige Indførelse ogsaa i de kommunale Forsamlinger inden ret lang Tid, det kan der, praktisk set, ikke være Tvivl om!“ Dette til Oplysning for det ærede Medlem fra Hjørring. Han skal vogte sig lidt for at komme længere ud i den Synsmaade, han har hævdet, han kommer derved i Strid med sin egen Regering, og han har i Virkeligheden der ikke nogen Forskansning mod alt for paagaende Angreb fra Højres Side. Sætter han sig fast der, saa sætter han sig fast for egen Regning og viser derved, at det kun er hans eget konservative Sindelag, han giver Udtryk.

Ud fra disse Betragtninger mener jeg, at der ikke er nogen som helst Betænke-

lighed ved jævnsides med Forfatningsforhandlingen at fortsætte Forhandlingen om og Arbejdet for at gennemføre den almindelige Valgret fuldt ud i det kommunale Liv, og de Tal, jeg har peget paa, viser, at det er haardt fornødent. Det Forslag, som Socialdemokraterne indbringer, gaar altsaa ud paa at gennemføre den almindelige og lige Valgret fuldt ud i alle Landets kommunale Forsamlinger: Københavns Borgerrepræsentation, Byraadene, Sogneraadene og ogsaa i Amtsrådene. For Amtsrådernes Vedkommende foreslaar vi at stryge den privilegerede Valgret, som nu findes, og som Venstre gerne kalder en uskyldig Rest af privilegeret Valgret, men som dog har en meget stor Betydning for Amtsrådernes Udseende. Man har fra enkelte Sider for at forsvare, at denne Rest af privilegeret Valgret blev opretholdt ved Amtsrådsvalgene, sagt, at det var en uskyldig Blindtarm, men en Blindtarm er ikke altid saa uskyldig, den bliver ofte Sæde for en meget farlig Sygdom, og Lægerne gør da alt, hvad de kan, for hurtigst muligt at operere denne Blindtarm bort. Hvis man vil forebygge en saadan Blindtarmsbetændelse i vor landkommunale Forfatning, nemlig en Konflikt mellem Sogneraad og Amtsraad, som kunde blive ret ondartet, tror jeg, det vilde være overordentlig heldigt og klogt i rette Tid at bortoperere denne Rest af privilegeret Valgret, som man vel fra Venstres Side kalder en forholdsvis uskyldig Rest, men som ingenlunde er det. Om den er der da ogsaa af de Fri-konservatives Fører sagt, at fordi man bevarede denne privilegerede Valgret til Amtsrådene, som, selv om det kun er en Rest, alligevel i Kraft af Valgordningen til Landstinget: at der kun vælges 2 Valgmænd i hver Kommune og efter Forholdstalsvalg, faar ret stor Betydning, kunde han gaa ind paa Valgformen af 1908, idet man derved gav en Godkendelse af den privilegerede Valgret som Samfundsinstitution, hvorimod de Fri-konservatives Fører og hans Parti rejser sig med den største Forbitrelse mod den nu foreslaede Forfatningsreform, fordi den netop afskaffer den privilegerede Valgret som Samfundsinstitution.

Vi foreslaar altsaa helt at afskaffe den privilegerede Valgret til Amtsrådene. Vi foreslaar endvidere at indrette Valgordningen saaledes, at Valgretten bliver lige derved, at Sogneraadene vælger, ikke mindst 2, men mindst 3 Valgmænd, saa at Forholdstalsvalgmaaden kan blive effek-